

Vereniging Behoud Woonwagencultuur in Nederland

Aan: Bureau Nationale ombudsman
Postbus 93122
2509 AC DEN HAAG
T.a.v. de heer R.F.B. van Zutphen en
de heer M. Blaakman
(per e-mail verzonden aan m.blaakman@nationaleombudsman.nl)

Datum: Dinsdag 17 oktober 2017
Uw kenmerk: E-mailberichten, uw nummer 2015.04268
Ons kenmerk: Bestuurlijke zaken, rapport Nationale ombudsman
'Woonwagenbewoner zoekt standplaats' d.d. 17 mei 2017
Behandeld door: Piet van Assendorp en Cees Groenendaal
Betreft: Reactie op Uw e-mail d.d. 11 oktober 2017

Geachte mijnheer Van Zutphen, geachte mijnheer Blaakman,

Met betrekking tot Uw onderzoek naar het standplaatsenbeleid voor woonwagens en het hieromtrent door U gepubliceerde rapport van 17 mei jl. hebben wij contact gehad via de e-mail. Naar aanleiding van onze vraag naar de stand van zaken en de naar onze mening zwakke reactie door dr. R.H.A. Plassterk, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van 15 september jl. gaf U aan benieuwd te zijn naar onze mening inzake deze reactie.

Welnu, graag zullen wij U puntsgewijs onze mening geven, waarbij wij gemakshalve Uw 5 aanbevelingen en de reacties hierop van de minister volgen.

Maar allereerst!

We maken graag van deze gelegenheid gebruik U te complimenteren met Uw onderzoek en het rapport, het sterkt ons in onze strijd tegen de discriminatie en dat vermaledijde uitsterfbeleid. Heel veel dank en hulde..., U slaat de spijker op z'n kop!

1. Wijs een minister aan die namens de Rijksoverheid portefeuillehouder is voor de woonwagewoners

Reactie minister:

Gezien de demissionaire status van het kabinet is het op dit moment niet passend om een standpunt te bepalen omtrent het aanwijzen van een minister die namens de Rijksoverheid portefeuillehouder is voor de woonwagewoners en hun mensenrechten. Een volgend kabinet kan daar een keuze in maken.

Onze reactie:

Pas op 15 september reageert de minister op Uw rapport van 17 mei, dat is 4 maanden later! Daar zou je nog vrede mee kunnen hebben ware het niet dat de zeer korte reactie van de minister de indruk wekt dat het een snel in elkaar geflanst briefje is, een reactie die is blijven liggen en maar tenslotte maar snel de deur is uitgegaan. Naar onze mening had het rapport een deugdelijk en inhoudelijk reactie verdiend. De minister begint het punt 1 af te doen met de mededeling dat het kabinet demissionair is, maar dat weten we, had het de minister niet gesierd als hij had geschreven dat hij het rapport (eventueel met zijn reactie) in handen had gesteld van de (in)formateurs met het verzoek het rapport te betrekken in de formatie? Een gemiste kans wat ons betreft. Ook had de minister snel naar de Nationale ombudsman kunnen reageren en het advies kunnen geven het rapport onder de aandacht van de (in)formateurs te brengen (i.v.m. zijn demissionaire status).

2. Ontwikkel samen met gemeenten een visie op het standplaatsenbeleid in overeenstemming met het mensenrechtenkader voor de culturele identiteit van woonwagewoners

Reactie minister:

In samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de overheid in gesprek met een twintigtal gemeenten over welke wensen en behoeften deze gemeenten hebben om tot een standplaatsenbeleid te komen dat past binnen het mensenrechtenkader. De eerste bijeenkomst heeft op 21 juni jl. plaatsgevonden en in oktober volgt een tweede. Als klankbord worden tevens de Vereniging Sinti, Roma en Woonwagewoners Nederland en andere organisaties betrokken die zich inspannen om de positie van de woonwagewoners te verbeteren. De verwachting is dat dit zal leiden tot een kader voor gemeenten en woonwagewoners dat ruimte biedt om een goed lokaal beleid ter zake te voeren.

Onze reactie:

Is dit initiatief gestart naar aanleiding van het rapport van de Nationale ombudsman? Dan spreekt de minister van 'lokaal beleid', maar is het juist niet de aanbeveling om 'centraal beleid' te voeren, aan de hand waarvan de lokale overheid, afhankelijk van de omstandigheden, mogelijkheden en behoefte lokaal beleid nader kan vormgeven... maar binnen door de centrale overheid gedicteerde wettelijke en humane spelregels.

3. Breng de handreiking Werken aan woonwagens (2006) hiermee in overeenstemming

Reactie minister:

De handreiking Werken aan woonwagens is reeds van de website van het Rijk verwijderd. Bovengenoemde gespreksronde zal leiden tot een nieuwe handreiking inzake het standplaatsenbeleid voor woonwagengebouwen. Bovendien wordt, zoals ik de Tweede Kamer per brief op 23 maart 2017 heb laten weten, tevens aan een handreiking voor gemeenten met concrete voorbeelden en aanbevelingen voor een effectief lokaal antidiscriminatiebeleid. Ook in deze handreiking zal aandacht worden besteed aan een het standplaatsenbeleid voor woonwagengebouwen.

Onze reactie:

Tot tweemaal toe spreekt de minister van 'standplaatsenbeleid voor woonwagengebouwen', dit komt ons wat vreemd over, maar we weten wat hij bedoelt: 'standplaatsenbeleid voor woonwagens', of verraadt dit weer de kwaliteit van zijn 'vlotte' reactie? Dat de genoemde handreiking van de website van het Rijk is verdwenen is maar goed ook, dit was in strijd met internationaal en nationaal recht. Maar hiermee mocht hij natuurlijk niet volstaan, immers had hierbij een toelichting gegeven moeten worden aan de gemeenten, die op basis hiervan gebruik hebben gemaakt van deze 'handreiking' en betonblokken hebben geplaatst op vrijgekomen woonwagenvakken, notabene in een tijd van woningnood! Wederom een gemiste kans! En dan lijkt de minister weer voornemens om te komen met 'handreikingen', dit komt ons toch wat te vrijblijvend over, zo van 'kijk maar wat je er mee doet', maar het betreft hier zaken als volkshuisvesting, cultuur en discriminatie, hier duidelijke richtlijnen en wetgeving verlangd die in overeenstemming is met internationaal recht en zelfs onze eigen grondwet, dit mag de centrale overheid niet afdoen met 'handreikingen'! Foei toch!

4. Zorg voor kennis hierover in gemeenten die adequaat en op peil is

Reactie minister:

De handreikingen, bedoeld onder ad 3, en het traject, bedoeld onder ad 2, hebben ook als doel om de kennis over het mensenrechtenkader voor de culturele identiteit van woonwagengebouwen bij gemeenten te verbeteren.

Onze reactie:

Weer die handreikingen! Het lijkt erop dat de centrale overheid ook dit aspect met een 'foldertje' voor de gemeente wil afdoen! Volgend jaar 'vieren' het honderdjarig bestaan van de Wet op de woonwagens en woonschepen 1918, en het is dus al meer dan een eeuw dat de overheid in z'n maag zit met deze Nederlandse bevolkingsgroep, s.v.p. gooi dit 'dossier' niet over de schutting, maak beleid en erken de cultuur van de reizigers, betrek hen bij de maatschappij! Doe dat als regering, indien dit toch weer wordt afgewimpeld naar gemeenten blijft het etteren en zweren!

Onze Vereniging heeft in samenwerking met het Kenniscentrum voor Cultureel en Immaterieel Erfgoed Nederland al informatie ontwikkeld voor gemeenten en scholen, behalve dat wij dit kunnen aanbieden, bieden wij graag ook onze expertise aan voor gewenste aanvullende informatie en voorlichting.

5. Monitor de impact van het overheidsbeleid op de bescherming van de culturele identiteit van woonwagenbewoners

Reactie minister:

Gemeenten hebben reeds aangegeven prijs te stellen op enige vorm van monitoring en die opvatting deel ik in ieder geval voor wat betreft het standplaatsenbeleid. Ik ben dan ook voornemens hierover nader te overleggen met genoemde partijen en te onderzoeken wat de inhoud en vorm hiervan zijn.

Onze reactie:

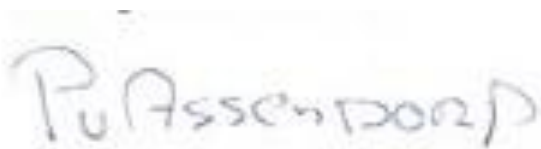
Ook hier lijkt het dat de minister de hete aardappel op het bord van de gemeente wil laten: 'de gemeenten hebben reeds aangegeven prijs te stellen op enige vorm van monitoring', maar hier bedoelt toch de ombudsman dat de centrale overheid vinger aan de pols houdt omtrent de impact van het overheidsbeleid, dit lijkt nu te worden afgezwakt tot een door de gemeente gewenste monitoring van het gebruik van de 'handreikingen'.

Uit het voorgaande mogen duidelijk zijn dat wij niet gerust zijn op de opvolging door de centrale overheid van de door de Nationale ombudsman geformuleerde aanbevelingen, het komt ons voor dat men wil volstaan met de strikt juridisch noodzakelijke aanpassingen van bestaand beleid (de handreikingen) en het verder toch weer wil overlaten aan de gemeenten, die er zoals men weet ook mee worstelt en er vaak een potje van maakt. Regering, neem dit serieuze rapport serieus, neem de regie!

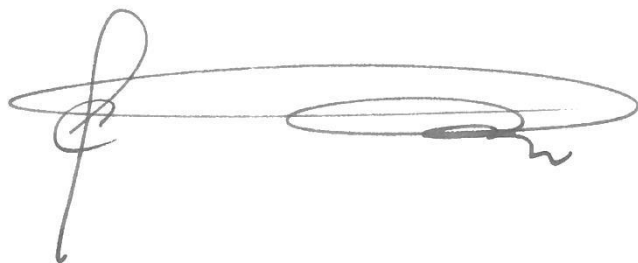
Mocht U naar aanleiding van het voorgaande nadere informatie wensen dan vernemen wij dat graag.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Piet van Assendorp
Voorzitter Vereniging Woonwagencultuur in Nederland

Cees Groenendaal,
Secretaris a.i. Vereniging Woonwagencultuur in Nederland

Woonwagencultuur
staat op de Nationale Inventaris
Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland